

T O N D U

TALLINNA I INTERNAATKOO LI AJALEHT

NR. 24

talv 2006

*Su mälestuste salved
on kuldseid teri täis.*

*Nii palju kauneid aastaid,
sul sejjataha jäi.*

*Kord mälestusteks saavad
eelseisvad aastadki...*

*Et oleks need nii kaunid,
täis rõõmu alati!*

SELLES LEHES:

- VAHVAID MEENUTUSI
TEATRIKÜLASTUSTEST
- MIS ON TEK?
- KOKKUVÕTE
KASVATUSTÖÖST
- RATSUTAMINE - RAVI
JA HOBI
- MIKS SIIL TURTSUB?

Alice Luts – 102

(tööaastad 1930-1957) Endiste kolleegide meenutuste järgi oli Alice Luts õpetajana väga väärikas ja rahulik. Õpetaja Lutsu välimus oli alati hoolitsetud ja moodne. Ta tundis põhjalikult kodusid, kust õpilased tulid ja leidis alati probleemidele lahenduse.

Alice unistuseks oli saada lauljaks, sest looduse poolt oli talle antud suurepärase lauluhääl. Ta õppis laulmist koos väga tuntud laulja Miliza Korjusega ja esines kooli üritustel. Saatuse tahtel sai temast aga õpetaja, kes töötas meie kooli 27 aastat.

Käesoleva aasta 26. jaanuaril saab Alice Luts 102 aastaseks. Kogu koolipere õnnitleb ja soovib jõudu ja tervist!

17. jaanuaril oli meie kooli 83. sünnipäev!

Noppeid õpilaste kirjutistest *Tuhkatriinu* etenduse kohta

Detsembrikuus said meie kooli õpilased ja õpetajad käia vaatamas Linnahallis lavastatud muusikali *Tuhkatriinu*. See oli ilus ja rõõmus ja naljakas etendus, mis kõigile huvi pakkus.

Õp. Evi Laurik

Kärt Keerman 9M kl

Mulle meeldis väga *Tuhkatriinu* etendus. See oli nii ilus, et ajas nutma kohe. Eriti meeldis mulle etenduselt Nele-Liis Vaiksoo ja Ines. Mulle meeldis ka prints - kes teda mängis ma ei tea. Jäin rahule. Suur, suur tänu huvijuhile!

Helina Pintson 9M kl

Ootasin põnevusega *Tuhkatriinu* etendust ning mulle meeldis selles etenduses Nele-Liis Vaiksoo. Ma ei oska öelda, kes mängis võõrasõdesid ja võõrasema, aga nad olid lahedad. Etendus aga meeldis mulle väga!

Mulle meeldisid printsid olid tulnud. Meeldis

Marion Raizmann 9M

ja kuningas ning ballitantsud. Meeldisid kõik printsid, kes ballile ka ilutulestiku moodi pauk.

kl

5.a KLASSI ÕPILASED ETENDUSEST LEND ÜLE OOKEANI.

Kristli Ivask: Mulle meeldis kõige rohkem, et seal mängis „Kodu keset linna” Andri.

Maryel Viirpalu: See oli naljakas, kuidas lendur lennukiga sõitis ja magama jäi.

Sten Heinaru: Näidendi algus oli huvitav, kui üks tegelane kogu aeg küsis, kas te telefonid juba panite kinni.

Artur Oja: Mulle meeldis see osa, kus nad lendasid ja lennuk vajus allapoole. Ja jõuluvana andis lõpuks kõigile pakeke.

Mardi- ja kadripäeva tähistamine koos Õismäe kooli õpilastega.

VII a klassil oli tore võimalus osa võtta koos Õismäe kooli õpilastega meie rahvakalendri tähtpäevade tähistamisest. 10. novembril saimegi kokku vabaõhumuuseumis ja pidasime maha ühe ehtsa mardipäeva. Huvitavam seisis aga veel ees: ühine sõit kadripäeval Tartusse. Sõit kestis kaua. Nii mõnigi õpilane tuli juba küsima, et millal me ükskord kohale jõuame. Ikka jõudsime küll. Järgnes jalutuskäik linnas. Seejärel tutvusime Eesti Rahva Muuseumiga. Oma silmaga sai

näha (ka käega katsuda!) nii mõndagi vana tööriista, mida enne olime vaid pildil näinud. Suurt huvi äratas mänguasjade muuseum. Õpetajad silmitsesid heldinult oma lapsepõlvest tuttavaid ja armsaid mänguasju. Lapsed imestasid, et kuidas ühes majas küll ometi nii palju huvitavaid asju leida on. Anatoli üllatus endast suuremat puunukku nähes ja tegi teistele palju nalja teatega, et sellega võiks isegi abielluda.

Mõned arvamused reisist.

Anatoli: Linnaga tutvumine oli huvitav.

Marek: Toomemägi meeldis ja see Musumägi oli ka tore!

Erik: Muuseum meeldis.

Kristiina: Mänguasjade muuseumis oli huvitav ja jalutuskäik ka. Väga ilus päev oli küll!

Anne Eeljõe, VII a kl

/Neve ja Glitz/

TORINO OLÜMPIAMÄNGUD

10.-26. veebruaril toimuvad Torinos taliolümpiamängud.

Torino asub **Põhja-Itaalias**.

Võistlused toimuvad 15 spordialal.

Torinosse oodatakse **80 riigist 2550 sportlast**.

Eestist sõidab Itaaliasse 28 sportlast. Kõige rohkem on Eesti koondises murdmaasuusatajaid.

Medalit loodetakse **Andrus Veerpalult, Jaak Maelt ja Kristina Smigunilt**.

Veel võistlevad meie sportlased Torinos iluuisutamises, mäesuusatamises ja laskesuusatamises.

XX taliolümpiamängude maskotid on lumepall Neve ja tema sõber jääkuubik Glitz.

Andrus Veerpalu

Jaak Mae

Kristina Smigun

/Anu Orub/

RATSUTAMINE – RAVI JA HOBI

Hobune ravib inimest oma armastusega. See on tõesti õige väljend. Samas annab ka inimene hobusele edasi oma tunded, mille alusel tekibki koostöö hobuse ja inimese vahel. Suhtlemist sellisel tasandil võib nimetada hobiks. Inimesed käivad ratsutamistreeningutel, osalevad võistlustel, hoolitsevad oma lemmikute eest parimail moel. Võib öelda, et need, kes tegelevad loomadega, on stressivabamad, avatumad ja ka tervemad. Kuidas aga mõjub hobune inimesele, kellel esineb füüsiline või vaimne puue? Sellele küsimusele on kaua vastust otsitud ja vastus on ühene – hästi. Juba ammustel aegadel märkasid arstid, et hobuse seljas sõitmine mõjub inimesele positiivselt. Muutus

märgati nii psüühilisel kui füüsilisel tasandil. Sellist taastusravi hakati nimetama ratsutamisteraapiaks.

Ratsutamisteraapia mõjub igale patsiendile erinevalt. Tähtis on koostöö hobuse, patsiendi ja terapeudi ning assistendi vahel. Teraapia eesmärgiks on patsiendi abistamine sotsiaalsel ja psühholoogilisel tasapinnal, tema võimete arendamine, et ta leiaks oma kohta ühiskonnas. Loomulikult ei saa nimetada ratsutamisteraapiat imemeetodiks, kuid elus on nii palju avastamata tahke, mis võivad mõjuda meile kui imed, püüame seda imet leida ja hoida. Lapsed, kes meie koolist on hakanud ratsutama käima, niisama lihtsalt sellest ei loobu. See tegevus on magusam kui komm ja hobune armsam kui mänguasi.

Sirje Seiger
Ratsutamistreener ja kehalise kasvatuse õpetaja

Kokkuvõte õpilaskodu ja pikapäevarühmade I poolaasta tööst

- video ja DVD mängija, televiisor, 2 raadiot

Õpilaskodus oli I poolaastal 41 õpilast (abikoolist 21 ja toimetulekust 20) jaotatuna nelja kasvatusrühma.

Pikapäevarühmi on 7 (5 rühma asuvad meie majas ja 2 Mooni tn majas). Kokku on PP rühmades 87 õpilast (abikoolist 49, toimetulekust 34 ja hoolduskoolist 4).

Kasvatustöö märksõnaks sellel õppeaastal on TERVIS ja vastavalt kooli märksõnale IGA LAPS ON TÄHTIS.

Kasvatustöö on planeeritud poolaasta kaupa. Nii PP (pikapäeva) kui ÕK (õpilaskodu) kasvatusrühmade kui ÕK ühisürituste tööplaani koostamisel on aluseks võetud toimetulekukooli nädalateemad ja kooli baasürituste plaan. Lähtudes nädalateemast viiakse I rühmas läbi teemakohane vestlus ja käeline tegevus (joonistamine ja meisterdamine), raamatust jutu või muinasjutu lugemine, võimalusel õppekäik.

Lisaks õppetundide ettevalmistamisele on lastel võimalus puzlesid ja lotosid kokku panna, muusikat kuulata, pilte värvida, mängida lauamänge ja arvutimänge, võtta osa huviringide tööst, kasutada rütmikaklassi, spordisaali ja arvutiklassi.

Üheks kohustuslikuks osaks päevaplaanis on õues viibimine – jalutuskäigud, liikumismängud ja pallimängud kiiruse, osavuse ja täpsuse arendamiseks, teatevõistlused.

Sellel õppeaastal on olnud hea võimalus osta ka mitmeid vahendeid vaba aja sisustamiseks:

- arendavaid mänge, lotod, puzled, konstruktorid
- paberit, värve jne käeliseks tegevuseks ja joonistamiseks
- palle, rulasid, 2 tõukeratast, kelkusi ja liulaudu sportlikuks tegevuseks
- raamatuid ja töövihikuid värvimiseks, arvutamiseks, nuputamiseks, meisterdamiseks

Paranenud on töötingimused õpilaskodus. Valminud on toimetulekukooli kodundusklass, mis on ka III rühma rühmatuba. Kõigil on võimalus seda ka soovi korral köögina kasutada. Samuti on tänu remondile rohkem ruumi mängimiseks II rühma lastel. Aasta algul sai IV rühmgi uue remonditud rühmatuba, mida kasutab kella 12-14-ni ka pikapäevarühm ning mõlemad rühmad saavad kasutada selles ruumis olevat 3 arvutit.

Õpilaskodu ühisürituste I poolaastaks planeeritud üritused said kõik läbi viidud.

Peaaegu kõiki üritusi läbis ühine teema TERVIS: spordipäev kooliõues, tervisejooks Hiiu metsas, tervisesalat (kus iga rühm valmistas tervislike salateid ja kõik koos said õhtusöögil degusteerida), sügispidu, leivaõhtu (kus „Leiburi“ tootearendusspetsialist rääkis leiva ajaloost ja kasulikkusest), minu tervis (kus Eesti Punase Risti Tallinna seltsi noored tutvustasid raamatut „Oskame olla“), hingedepäeval käidi vanalinnas ja asetati küünlad Linda monumendile, mardi- ja kadripäeva karnevalil rääkis kasvataja Liina vanu rahvakombeid ja mängiti vanu rahvamänge ja joosti kostümeeritult nii kadrit kui marti.

Õpilaskodu lapsed võtsid osa ka postkaarti

konkursist „Mina ja minu riik“, kus nende

esitatud ühiskavand märgiti ära konkursi žürii poolt haridusametis.

Veel jõuti käia mitmel õppekäigul Kadrioru pargis, Kadrioru lossi lilleaias, rosaariumis, mere ääres, külastada Tondi maneezi. Rühmade kaupa käidi jõululaadal Raekoja platsil, mitmel kunstinäitusel. Toredate etenduse „Tagurpidi jõulud“ koos jõuluvana ja päkapikkudega võimaldas õpilaskodule Kanutiaia Noortemaja teatristuudio. Enamik lastest sai käia vaatamas ka VAT teatri etendust „Lend üle ookeani“.

Aasta lõppes jõulupeoga kus peale kingituste ja jõulutoitude oli ka hoogne tants, mis oli lisaks positiivsetele emotsioonidele ka tervisele väga kasulik.

K
R:

ÕPETAJAD ABISTASID PÄKAPIKKE

SELLE AASTA JÕULUDE AJAL OLID MEIE KOOLI ÕPETAJAD VÄGA TUBLID JA AITASID PÄKAPIKKUDEL, KELLEL NIIGI OLI VÄGA PALJU TÖÖD TEHA, KINGITUSI VALMISTADA. ÕPETAJAD KÄISID IGA DETSEMBRIKUU ESMASPÄEVAL JA TEISIPÄEVAL USINASTI KUNSTI JA TÖÖÕPETUSE KLASSIDES UUSI TARKUSI ÕPPIMAS JA JÕULUDEKS OLII NII MÕNELGI ÕPETAJAL HULK KINGITUSI VALMIS. NEIL OLII HEA MEEL MÕELDA, ET PÄKAPIKKUDEL ON VÄHEM MURETSEMIST, ET LAPSED, SÕBRAD JA TEISED KALLID INIMESED MIDAGI ARMSAT JA OMATEHTUT PAKI SEEST LEIAVAD. PÄKAPIKUD AGA TAHTSID OMALT POOLT KÕIKI NEID RÕÕMSAID JA VIRKADE NÄPPUDEGA ABISTAJAID TÄNADA NING SEEPÄRAST SEE ARTIKKEL SIIN LEHES ONGI. NIISIIS ARMSAD PÄKAPIKKUDE ABILISED, AITÄHH TEILE NING PEATSE KOOSTÖÖNI!

PÄKAPIKKUDE NIMEL
KUNSTIÕPETAJA SILVIA

koduleheküljele pandi üles info pikapäeva ja õpilaskodu kohta. II poolaasta plaanis on viia läbi kasvatajate esmaabialane ja seksuaalkasvatuse teemaline koolitus, tõhustada koostööd PP ja ÕK kasvatajate vahel (metoodiliste vahendite tutvustamine, ühisürituste planeerimine), ühtlustada õpilaste arenguanalüüsi küsimustik ja viia läbi rahulolu küsitlus lapsevanemate seas. Kindlasti ootame vastukülaskäigule ka Raikküla Kooli kasvatajaid.

Uus aasta on küll alanud kahjuks lumeta, kuid loodame siiski heldele ilmataadile, et kelgutada,

lumesõda pidada ja lumememme ka päris lumest meisterdada. Siis tuleb ka kevad ja päike kiiremini ning meie oleme terved ja rõõmsad, targemad ja osavamad nii kasvatatavad kui kasvatajad st. nii SINA kui MINA.

Maria Kahl

/Jõulud HarryRäim/

VÄIKE JÕULULAAT MOONI TÄNAVAL

Jõuluaja saabumist tähistas Mooni tänava hoolduskool sel aastal esimest korda jõululaadaga.

Ettevalmistused algasid juba mitu nädalat varem. Igas klassis oli avatud meistrite töökoda – kes valmistasid jõulukaarte, kes viltis palle. Mõned väikesed ja suured „päkamoonid“ kaunistasid ja pakkisid

piparkooke. Majas valitses üldine rõõmus jõulusagim.

Laat ise toimus nädal enne jõule, 15. detsembril. Hea märk oli kindlasti see, et esimese laadakülalisena tegi ostud meie kooli direktor. Laadakülaliste seas oli õpetajaid, kasvatajaid, lapsevanemaid. Muidugi ka oma maja lapsed, kes lunastasid endale meelepäraste kauba spetsiaalselt selleks ürituseks välja antud laadaraha eest. Igaühel oli võimalus keha kinnitada laadakahvikus ja proovida kätt õnneloosis.

Aasta pärast ootavad päkamoonid kõiki jälle jõululaadale!

Aastavahetuse uudised Käo hooldusklassidelt

Detsembrikuu esimese teisipäeva õhtupoolikul kogunesid Virsiku klassi viltimishuvilised kasvatajad, abiõpetajad ja õpetajad, et koos viltimistehnikaga tutvust teha. Algselt planeeritud käsitööga tegelemise õhtu kujunes aga tõeliseks meeskonnatöö koolituseks, kus toimus pidev uute omandatud teadmiste ja kogemuste üksteisele jagamine. Valmistasime kauneid kübaraid, susse ja vaipu, palju positiivset energiat koos usuga oma võimetesse. Peale selle said kõik osalejad rikkamaks koos tegutsemise kogemuse võrra. Selline kogemus tuleb kindlasti kasuks ka igapäevases töös laste õpetamisega seotud probleemide lahendamisel. Alahinnata ei saa ka kogemust, mille said kõik hoolduskooli õpilased vilditud esemetest koostatud näituse avamisel osalemisega.

/Memmed Joonatan Betlem/

21. detsembril toimus Käo majas hoolduskooli õpilaste jõulupidu. Jõulupeol esitasid kasvatajad ja õpetajad näidendi "Punamütsikese 12 kuud". Selles lavastuses läheb Punamütsike läbi metsa vanema juurde. Oma teel kohtab ta kõiki 12 kuud. Iga kuu tegeleb oma aastaajale kohase spordialaga, näiteks veebruar kelgutab ja august sõidab rulluisukudega. Iga kuu tutvustab oma spordiala Punamütsikesele ja vaatajatele. Iga aastaaja kuud laulavad Punamütsikesele aastaajaga iseloomustava laulu. Näiteks talvekuud laulavad "Radi- ridi- ralla, pakane on valla". Jõuluõhtuks jõuab Punamütsike vanaema juurde. Näidend sai vaatajate poolt sooja vastuvõtu osaliseks.

Peale lõunat tulid meile külla lapsevanemad. Istusime kõik koos jõululaudades ja siis tuli külla ka jõuluvana suure kingikotiga.

Virsiku klassi õpetaja Liina Pihol

Meie kool TEK-s

Lühend TEK tähendab Tervist Edendav Kool.

Meie kuulume TEK-i alates 19.dets. 2005, sest siis toimus TEK-i kolmas vabariiklik konverents ja võeti vastu uusi liikmeid. Praeguseks kuulub Tek-i 84 kooli üle kogu Eestimaa.

Tervist edendavate koolide võrgustik koosneb vabatahtlikkuse alusel ühinenud koolidest, mis on omaks võtnud tervist edendavate koolide liikumise visiooni ja otsustanud kanda kokkulepitud missiooni.

Meie koolis tegutseb **Tervist Edendav Meeskond**, kuhu kuuluvad **direktor E. Kraan, õpetajad M.Koel, E.Salujärv, H.Laater** ja **huvijuht M.Paluveer**. Oleme välja töötanud ühised eesmärgid ja ettevõtmised tervise parendamiseks ja viinud koolis läbi ka sisehindamise. Parendustöö üheks põhivaldkonnaks kujunes koolisöökla ja koolipuhveti tervislikumaks muutmine. Eesmärgiks oli, et nii õpilane kui ka õpetaja saaksid oma pika tööpäeva jooksul midagi tervislikku (salatite valik, puuviljad, piimatooted jne.).

Möödunud poolaastal oli meie koolis mitmeid tervist edendavaid üritusi: tervisepäev dr. E. Reinmaaga, kes rääkis tervislikust toitumisest. Iga õpilane ning õpetaja said maitsva jogurti. Piimapäev jätkus õpetajate päeval.

Ühised spordipäevad toimusid Kalevi ja Hiiu staadionil. Õpilaste osavõtt oli aktiivne. Kalevi staadionil said õpilased tubli osavõtu eest tasuta pääsmeid Preemia jäähalli uisutama. Väga tublid uisutajad olid 9.b ja 8.b klassi poisid.

Traditsiooniline kooliüritus oli liiklusnädal. Koos huvijuhiga abistasid õpilased koolikaaslasi sõidutee ületamisel. Tervise edendamiseks toimus ka koolis Ei vägivaldale nädal, mille käigus koostasid õpilased ise viisaka käitumise reegleid ja koostasid plakatid meie igapäevase elu pahupoolest.

/Autovaba Tallinn Timo Brok/

Põhja-Politsei koos Kristiine linnaosa noorsootöötajaga jagasid toredate plakatite eest parimatele õpilastele stressipalle, vilesid ja helkureid. Traditsioonilisel perepäeval said lapsevanemad vajalikku teavet lapse tervisest.

Tuletõrjenädalal toimus väga vajalik õppepäev koos Kristiine linnaosa töötajatega. Falcki esindus üllatas meid 2005. aasta lõpul väga toredate Vat-teatri etendusega Rahvusraamatukogus ja tegi ka kingitusemeie kooli raamatukogus on nüüd uus DVD mängija koos õppefilmidega Oska olla.

Meie kooli õpetajad ja õpilased elavad tervislike põhimõtete järgi, mida kool on aidanud kujundada. Õpilastele tegutsevad 26 erinevat huviringi: spordiringid, hipoteraapia, tervisering, muusika, loovusering jne. Ka õpetajatel on valikut 5 tervist edendava huviringi vahel: shapping, ujumine, kunstistuudio, muusika, bailatino.

Loodan, et kuulumine tervist edendava koolide võrgustikku toob kaasa veelgi enam positiivseid muutusi. Tõuseb õpilaste, õpetajate ja lastevanemate teadlikkus tervise probleemidest, suureneb avatus paikkonna-koostööle, osatakse märgata keskkonnaprobleeme ja paranevad ka õpilaste isikulised ja sotsiaalsed saavutused, arusaam tervisliku eluviisi vajalikkusest.

Huvijuht M.Paluveer

/Jõulud/Helena Veltson/

Kunst ja käeline tegevus on meie koolis popp!

Eelmisel poolaastal osalesid meie kooli õpilased mitmel joonistuskonkursil. Kõigepealt joonistati pilte, sellest kuidas me saaksime Tallinnas liigelda ilma autosid kasutamata. Jevgeni Pabo ja ... joonistasid nii toredad pildid, et said auhinnaks vaadata etendust Trollipoiss.

Järgmiseks ettevõtmiseks oli iga aasta korraldatav õpilaste joonistusvõistlus *Talverõõmud Tallinnas*. Sellelt konkursilt võitsid meie kooli õpilased mitu auhinda. *Helena Veltsoni* joonistus oli nii ilus, et see trükiti lausa postkaardiks. *Eneli Isok* ja *Helina Pintson* said sellelt konkursilt tänukirjad ja kõikidele meie kooli õpilastele, kelle tööd kunstiõpetaja konkursile saatis, said auhinnaks suure magusa kohupiimatordi.

Ning veel enne kui vaheajale läksime sai mitme klassi ning abikooli kunstiringiga koostöös tehtud pabernukkudest konkursitöö *Kuidas mina saan muuta maailma*. Need pabernukud olid väga sõbralikud ja hoidsid käes joonistusi, millel lapsed kujutasid seda, kuidas maailma näiteks naeratuse, hea sõna või looduse hoidmisega paremaks muuta. Selle konkursi tulemusi veel ei ole teada, kuid loodame, et need tööd meeldivad ka teistele.

Palju õpilaste töid sai saadetud Soome, kus hoolduskooli õppealajuhataja abiga koostatakse raamat. Kuidas see raamat välja näeb - saame varsti teada ning vahest saame mõne neist oma koolilegi.

Õpilased joonistasid veel ka pilte teemal minu riik. See oluline teema pakkus õpilastele palju mõtteainet, sest tõepoolest mis on see riik. Õpilasi autasustati suure kommikarbi ja kauni aukirjaga.

Sellel poolaastal on kunstiõpetuse ja ringitundides samuti palju huvitavaid ettevõtmisi plaanis. Kindlasti osaletakse mänguasjategemise võistlusel ja lennumasinade leiutamise konkursil ning teisteski praegu üllatuseks jäävatel ettevõtmistel.

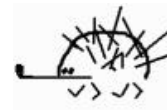

Kunstiõpetaja Silvia

JUHTUSIN HILJUTI LUGEMA AUGUST JAKOBSONI KIRJUTATUD RAAMATUT „ÖÖBIK JA VASKUSS“. RAAMAT SISALDAB ÕPETLIKKE LUGUSID, MIS SELETAVAD, MIKS MÕNI ASI ON NII NAGU TA ON.

TOIMETULEKUKOOLI ÕPETAJA HEIDI SILD

MIKS SIIL TURTSUB

KORD OLI SIIL VÄGA TARK JA VÄGA VÄLE LOOM.
TAL OLID NII KIIRED JALAD, ET ISEGI JÄNESE-ONU EI SUUTNUD TEMAGA JOOKSUS VÕISTELDA.

TAL OLII NII TERAV MÕISTUS, ET ISEGI VANA KAVAL REBASETAAT TEDA KADESTAS. METSAISA OLII SIILILE ÕELNUD, ET TA VÄLEDUS NING TARKUS KESTAB AINULT NIIKAUA, KUI TA EI LASE ÜHTKI HINGELIST ENDALE LIIGA LIGIDALE.

TEEB TA AGA SEDA, MUUTUB TA KÕIGIST LOOMADEST KÕIGE AEGLAEMAKS JA RUMALAMAKS.

SIIL ELAS ESIALGU NÕNDA, NAGU TEDA KÄSTI: OLII VALVAS, EI LASKNUD ÜHTKI HINGELIST ENDALE LIIGA LIGIDALE.

VIIMAKS MUUTUS TA AGA HOOLETUKS, SEST TA LÄKS EDEVAKS JA MÕTLES:

“OH, OH, EKS KATSUGU KEEGI MINULE AINULT LÄHENEDA! KAON KOHE KUI TUUL.”

KORD JÄI SIIL METSA ÄÄRES KÄNNU OTSAS ISTUDES JA MAAILMA ELU ÜLE JÄRELE MÕTELDES SOOJA PÄIKESE KÄES TUKKUMA.

NORSKAS VALJUSTI, NOOGUTAS AINA PEAGA. KAKS KARJAPOISSI JUHTUSID TEDA NÄGEMA, TULID JUURDE JA HAKKASID OMAVAHEL ARUTAMA.

“EI TEA, MIS VEIDER LOOM SEE PEAKS KÜLL OLEMA!” IMESTAS ÜKS.

“EGA TEA SEDA MINAGI, KUIGI OLEN VÄGA TARGA ARUGA MEES,” ÜTLES TEINE.

“EHK ON MÕNI MERETAGUNE PELETIS!”

“KÜLLAP VIST, JAH, MÕNI MERETAGUNE PELETIS.”

NÕNDA ARUTASID KARJAPOISID VEEL HEA TÜKIKESE AEGA, ÕIGET OTSA SIISKI KÄTTE EI SAANUD. JA LÄKSID VIIMAKS NIISAMA TARGALT OMA TEED.

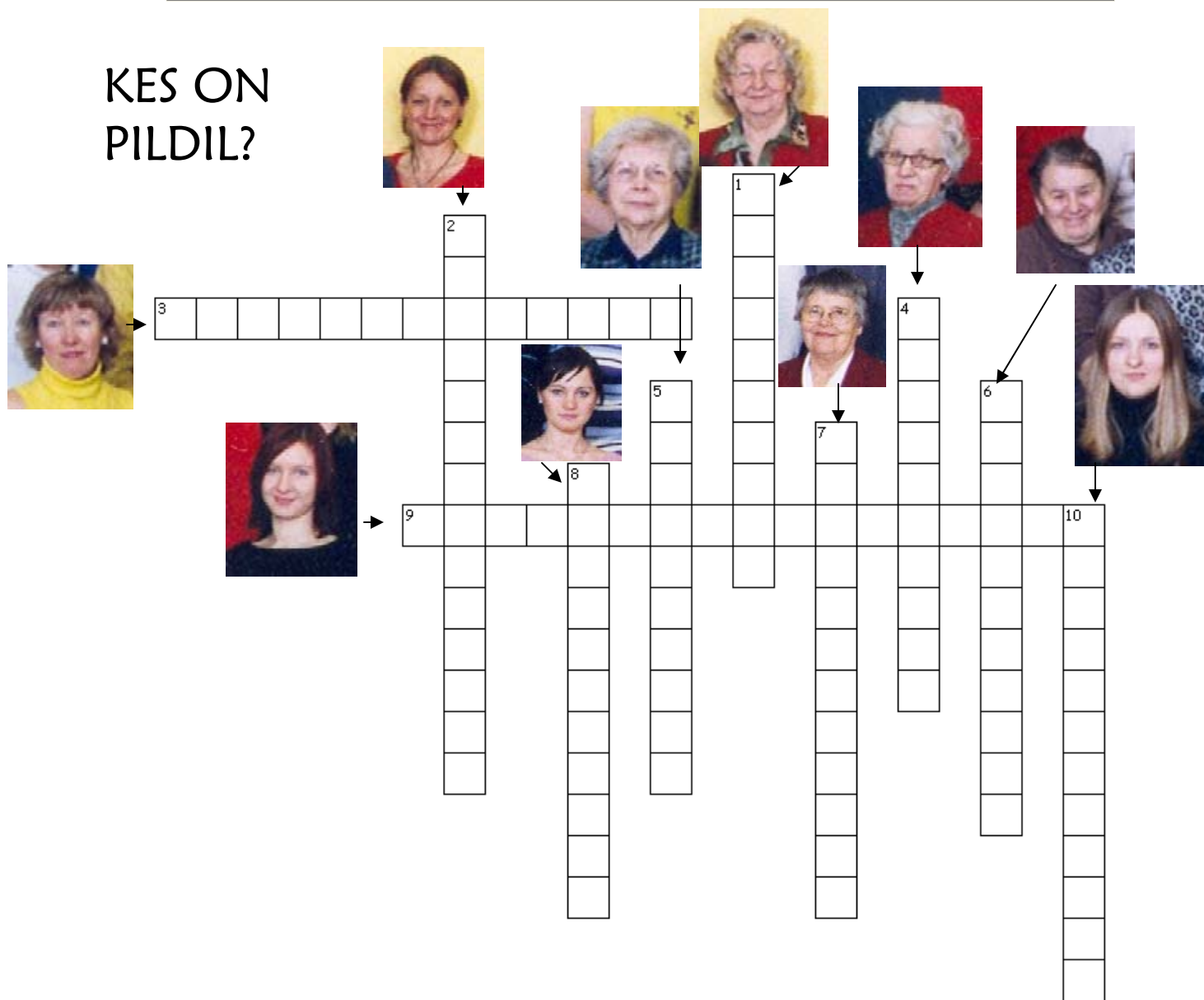
NENDE JUTT ÄRATAS AGA SIILI UNEST. HÕÖRUS VENNIKE SILMI, NÄGI: KAKS INIMEST KADUS PUUDE VAHELE.

SIIL HÜPPAS KOHE KÄNNU OTSAST MAHA, TAHTIS PUNUMA PISTA. AGA KUHU SA VAESEKE ENAM PUNUD: JALAD HOOPIS TÕNTSIKS JÄÄNUD, EI VÕTA ENAM KUIGI PIKKI SAMME, PEA HOOPISKI JUHMIX JÄÄNUD - EI TUNNE ENAM TEEDKI KODU POOLE.

INIMESI NÄHES TURTSUB SIIL NÜÜD ALATI VIHASELT: INIMESED NEED JU OLID, KELLE TÕTTU TA KAOTAS NII OMA JALGADE VÄLEDUSE KUI OMA TARGA MÕISTUSEGI.

/Siil Toomas Ostra/

KES ON
PILDIL?

RAHVUSLIKUD TÄHTPÄEVAD

Üksikute tööde õigeaegsuse, ilmade muutumise ja ajaarvamise aluseks olid tähtpäevad. Talvel oli vaba aega rohkem ja tööd vähem, siis peeti püha pikemat aega.

25. jaanuaril on paavlipäev. See päev on rohkem tuntud saartel, kus öeldi: kuidas paavlipäev, nõnda kevad.

2. veebruaril on küünlapäev. See oli naiste püha. Naistenijaile ei antud sel päeval tööd, nad võisid teha midagi endale. Ketramine oli keelatud, õmblemine lubatud. Küünlapäevast alates pidid naised hakkama kangaid kuduma, et sellega kevadisteks töödeks valmis saada.

9. veebruaril on luuvalupäev. Sel päeval ei tohi tööd teha, muidu vaevab terve aasta luuvalu.

22. veebruaril on peetripäev. Seda peeti Läänemaal ja Hiiumaal kevade alguspühaks ja siis pidi kõlistama kette usside ja metsloomade peletamiseks.

28. veebruaril on vastlapäev. Üldtuntud on sel päeval liulaskmine, mis pidi edendama linakasvatust. Vastlatoiduks on olnud seajalad, oa- või hernesupp, Lõuna-Eestis ka tangupuder lihaga.

1. märtsil on tuhkapäev. Sel päeval tehakse inimkuju ehk tuhkapoiss, mis viiakse salaja teise pere ukse taha, sealt jälle edasi. Kelle ukse taha kuju lõpuks jääb, see pere on kogu aasta pilkealune laiskuse ja lohakuse pärast.

17. märtsil on kääripäev. Kääripäev e. käädrapäev on tulnud kirikukalendrist ja on tuntud kitsal alal Lõuna-Eestis.

Käädrapäeva traditsioonides tulevad esile kevade lähenemise tunnused: karu keerab end kätuli, putukad ja ussid ärkavad ellu. Harglas oli komme peita ära pesukurikas, et sabaga loomad (susi, siug) kodu ei teeks.